

Nr 81.

Av herrar **Wallentheim** och **Eriksson** i Sandby, *angående om-
arbetning av kommunallagarnas bestämmelser om gottgö-
relse till vissa ledamöter av kommunala nämnder och sty-
relser.*

Enligt gällande kommunallagar kan en kommun tillerkänna ledamot av kommunalnämnden och vald ledamot av annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning viss ersättning, dock högst fem kronor, för varje sammanträdes- eller förrättningsdag.

Bestämmelserna härom ha tillkommit för att ge ökade möjligheter även för medborgare med små inkomster att kunna åtaga sig uppdrag i det offentliga livet. Ersättningen kan däremot icke anses som ersättning för utfört arbete i kommunens tjänst.

Principen att uppdrag i kommunens tjänst som regel icke skall ersättas är i och för sig beaktansvärd och väl värd att slå vakt omkring. Men å andra sidan är det lika uppenbart att den i lagen tillmätta högsta ersättningen icke kan anses tillräcklig i de fall en person under en längre tid av dagen nödgas taga ledigt från sitt arbete och avstå från sina avlöningsförmåner.

En omprövning av hithörande bestämmelser synes vara motiverad att nu göra. Ty gällande bestämmelser ge icke lika möjligheter åt alla medborgare att kunna mottaga och fullgöra kommunala uppdrag. En förtroendeman, som icke erhåller ersättning för mistad arbetsförtjänst eller direkta utlägg för uppdragets fullgörande, kan icke i längden, om han är mindre bemedlad, stå ut med att inneha ett tidskrävande uppdrag. Detta flyttas då över antingen på någon, som i realiteten är anställd i kommunens tjänst, eller också på någon, som utan oppoffringar kan ta sig ledigt från sitt arbete eller har en så god ekonomisk ställning att han orkar bära de med uppdraget förenade utgifterna.

Härigenom begränsas urvalet till de kommunala förtroendeposterna på ett olyckligt sätt. Ett demokratiskt samhälle måste se till att innehavet av offentliga uppdrag icke göres beroende av den enskilde medborgarens ekonomiska ställning.

De nuvarande bestämmelserna äro också ägnade att förstärka den statliga och kommunala byråkatiens obestridliga maktställning i vårt samhällsliv samtidigt som de även i många fall tvinga fram och underhålla ett ur kommunal effektivitetssynpunkt mindre lämpligt mångsyssleri.

Samtidigt som man i dessa avseenden bör sträva till att komma fram till så-

dana bestämmelser, som ge alla medborgare lika möjligheter, bör det vara angeläget att bevara de kommunala uppdragens karaktär av förtroendeposter. Man måste här med andra ord söka åstadkomma en lämplig avvägning, något som enligt de nuvarande bestämmelserna icke är möjligt att göra.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att konstitutionsutskottet måtte utarbeta och för riksdagen framlägga förslag till erforderlig lagtext för tillgodoseende av i motionen framförda önskemål,

eller,

om utskottet anser sig förhindrat göra detta,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utredning i vad mån de nuvarande bestämmelserna om gottgörelse till vissa ledamöter av kommunala nämnder och styrelser äro i behov av en allmän omarbetning i syfte att söka undanröja ekonomiska hinder för förtroendemannaskapets fullgörande och att ändringar, som kunna anses önskvärda i nuvarande lagstiftning, föreläggas riksdagen.

Stockholm den 18 januari 1945.

Adolf Wallentheim.

Eskil Eriksson
i Sandby.
